INFORMATOR RADY GŁÓWNEJ BIAŁORUSKIEGO ZJEDNOCZENIA DEMOKRATYCZNEGO

RACJA

Białystok — Bielsk Podlaski

kwiecień 1992 r.

DEKLARACJA PROGRAMOWA II KONGRESU BIAŁORUSKIEGO ZJEDNOCZENIA DEMOKRATYCZNEGO

Białoruskie Zjednoczenie Demokratyczne dąży do umocnienia tożsamości Narodu Białoruskiego Rzeczypospolitej Polskiej oraz walczy o pełnię praw obywatelskich dla Białorusinów zgodnie z duchem umów i porozumień międzynarodowych podpisanych w Helsinkach, Madrycie, Genewie i Kopenhadze.

Białoruskie Zjednoczenie Demokratyczne uważa, iż interesom Białorusinów w Polsce najlepiej służy rozwój samorządów terytorialnych na wszystkich szczeblach i dlatego będzie występować o poszerzenie uprawnień samorządów gminnych oraz dążyć do utworzenia i umocnienia Związku Gmin Wschodniej Białostocczyzny, a także do skupienia wszystkich terenów zamieszkałych przez Białorusinów w jednym regionie — Podlasiu.

Za podstawę rozwoju gospodarczego terenów zamieszkałych przez Białorusinów Białoruskie Zjednoczenie Demokratyczne uważa: rozwój przemysłu spożywczego i przetwórstwa miejscowych produktów, rozbudowę sfery usług oraz turystyki.

Białoruskie Zjednoczenie Demokratyczne występuje o prawo do rozwoju kultury białoruskiej na równi z polską oraz dąży do utworzenia szkolnictwa białoruskiego na wszystkich szczeblach kształcenia.

Białoruskie Zjednoczenie Demokratyczne popiera wszystkie procesy zachodzące w kraju, które prowadzą do umocnienia demokracji parlamentarnej i realizacji konstytucyjnych zasad równości wszystkich obywateli.

Białoruskie Zjednoczenie Demokratyczne uważa, że los Białorusinów w Polsce jest nierozerwalnie związany z losami kraju oraz Republiki Białoruś. Tylko poprzez współpracę można rozwiązać ekonomiczne, społeczne i kulturalne problemy Białorusinów w Polsce i Polaków na Białorusi. Dlatego też Białoruskie Zjednoczenie Demokratyczne będzie przyczyniać się do rozwoju dobrych stosunków między Rzeczypospolitą Polską i Republiką Białoruś.

Białystok, dnia 26 stycznia 1992 r.

Władze Białoruskiego Zjednoczenia Demokratycznego wybrane na II Kongresie w dniu 26.01.1991 r.

Przewodniczący Rady Głównej:
Łatyszonek Oleg — lat 35, historyk, kawaler, Białystok.

Rada Główna:
Mironowicz Eugeniusz — zastępca przewodniczącego, lat 36, historyk, żonaty, 2 dzieci, Białystok.
Stachwiuk Wiktor — zastępca przewodniczącego, lat 44, filolog, żonaty, 2 synów, Białystok.
Romaniuk Jerzy — skarbnik, lat 38, technik budowlany, żonaty, 2 dzieci, Białystok.
Kalina Jerzy — sekretarz, lat 25, historyk, żonaty, syn, Koszele (gm. Orla).
Wappa Eugeniusz — lat 27, historyk nauczyciel, żonaty, Bielsk Podlaski.
Juszczuk Piotr — lat 42, prawnik, żonaty, 2 dzieci, Białystok.
Tarasewicz Leon — lat 35, artysta malarz, kawaler, Waliły (gm. Gródek).
Maksymiuk Aleksander — lat 26, dziennikarz, żonaty, córka, Lachy (gm. Narew).
Iwaniuk Sławomir — lat 29, historyk, kawaler, Bielsk Podlaski.
Sielwiesiuk Walenty — 27 lat, przedsiębiorca, żonaty, Bielsk Podlaski.
Wawrzeniuk Mikołaj — lat 26, dziennikarz, żonaty, syn, Tyniewicze Duże (gm. Narew).

Główna Komisja Rewizyjna:
Giermaniuk Piotr, Olchowik Eugeniusz, Simonienko Bogdan.
Uchwałą II Kongresu BZD Janowicz Sokrat został obrany **Honorowym Przewodniczącym BZD.**

Tytułem wstępu

Proponujemy Państwa uwadze informator Rady Głównej Białoruskiego Zjednoczenia Demokratycznego „RACJA". Zdajemy sobie sprawę ze zmęczenia społeczeństwa polityką, ale ucieczka przed nią wcale nie rozwiązuje nabrzmiałych problemów. Dla nas, Białorusinów, chwila obecna jest czasem niespotykanych politycznych przełomów i wyborów, i to zarówno na Białostocczyźnie, jak i w Republice Białoruś. Republika Białoruś staje się powoli państwem demokratycznym i suwerennym, my zaś ze swej strony musimy budować demokratyczne struktury naszej społeczności. Podkreślamy to dobitnie: budować, a nie rujnować, nawet w imię tego, by przyszłe pokolenia oceniając dorobek przodków mogły powiedzieć: „što adnak nie praspali my usiaho".

Dlatego też informator RG BZD „RACJA" najwięcej uwagi będzie poświęcać właśnie białoruskiej racji stanu. Na łamach tego wydawnictwa będą mogli Państwo znaleźć argumenty i uzasadnienia dla naszych elementarnych potrzeb: politycznych, społecznych, kulturalnych i oświatowych.

Chcąc przybliżyć bieżącą działalność BZD jak najszerszym kręgom społeczeństwa, a także uświadamiając przy tym tragiczny stan czytelnictwa wydawnictw białoruskojęzycznych, postanowiliśmy nasz informator wydawać w języku polskim. Mamy nadzieję, że „RACJA" dotrze również do czytelnika polskiego, który w ten sposób będzie miał szansę zapoznania się z problemami i potrzebami mniejszości białoruskiej w Polsce. Tylko wtedy będzie można mówić o początkach dialogu polsko-białoruskiego, kiedy obie strony nie będą się wzajemnie przekonywać co do swoich racji, lecz zaakceptują je po prostu jako warunek wstępny procesu porozumienia.

Licząc na stałą współpracę z czytelnikami, zwracamy się z prośbą o opinie, komentarze oraz artykuły polemiczne.

REDAKCJA

ROZMOWA Z OLEGIEM ŁATYSZONKIEM — NOWYM PRZEWODNICZĄCYM BIAŁORUSKIEGO ZJEDNOCZENIA DEMOKRATYCZNEGO

Red. *W 1980 roku ukończył Pan studia historyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, a w 1982 r. był Pan aresztowany za działalność polityczną. Kim Pan bardziej się czuje: historykiem czy politykiem?*

Oleg Łatyszonek: Teraz politykiem. Czasy są takie, że historia dzieje się na naszych oczach i nie ma bodźców do siedzenia w archiwum. Zresztą, dla historyka życie zaczyna się po pięćdziesiątce, a wątpię, czy dotrzymam do tego wieku jako polityk.

Red: *Patrząc na polską scenę polityczną, a również na skład Rady Głównej BZD, dostrzec można wielu historyków. Czym należy tłumaczyć ten fakt?*

Oleg Łatyszonek: Na ogół tłumaczy się to — chyba słusznie — tym, że wcześniej polityką mogli się zajmować tylko komuniści. Ci, którzy nie chcieli być komunistami szli na historię, żeby sobie chociaż poczytać o polityce.

Red: *Może jednak jako historyk przypomni Pan pokrótce początki białoruskiego ruchu politycznego w powojennej Polsce.*

Oleg Łatyszonek: Jądrem, z którego powstało BZD był Klub Białoruski utworzony na początku 1989 roku. W samym Klubie większość stanowili członkowie Białoruskiego Zrzeszenia Studentów, do których dołączyło paru starszych kolegów. Po wyborach parlamentarnych z czerwca 1989 roku Klub Białoruski wyłonił społeczny Komitet „Hramada", który zajął się przygotowaniami do powołania białoruskiej partii. Tą partią było BZD.

Red: *A jak Pan ocenia obecną kondycję polityczną białoruskiej społeczności i jej liderów w Polsce? W świetle ostatnich wyborów do parlamentu nie będzie to chyba ocena budująca?*

Oleg Łatyszonek: Społeczność białoruska zamiast przystosować się do zaistniałej sytuacji wybrała bierny opór. Białorusini głosowali na komunistów w złudnej nadziei, że ci wrócą do władzy i wszystko będzie po staremu. Jest to droga do nikąd. Popierając komunistów w grze o władzę Białorusini nic nie zyskują (bo komuniści do władzy nie wrócą), umacniając tylko przekonanie większości Polaków o tym, że z Białorusinami szkoda wogóle gadać, bo to „czerwoni".

Red: *Po przegranych wyborach można usłyszeć wiele wypowiedzi działaczy BTSK, członków Komitetu Budowy Muzeum Białoruskiego w Hajnówce, także posła Eugeniusza Czykwina oraz sekundujących mu przedstawicieli Bractwa Prawosławnego o potrzebie integracji działań wszystkich nurtów społeczno-politycznych istniejących w łonie społeczności białoruskiej. Dlaczego więc, według Pana, działalność Rady Organizacji Białoruskich, powstałej w kwietniu 1991 roku właśnie w celu koordynacji tych poczynań pozostaje martwą mimo aż tylu wspomnianych deklaracji?*

Oleg Łatyszonek: Rada nie jest martwa, bo nie jest jakąś superorganizacją; nie prowadzi żadnej działalności, ponieważ jest organem konsultacyjnym. Tworzące ją organizacje mają się dobrze. Skupiają one młodych Białorusinów i przyszłość należy do nich. Tymczasem średnia wieku członków BTSK przekroczyła wiek emerytalny i jeśli ta organizacja nie zmieni polityki i władz, umrze śmiercią naturalną. Byłaby to strata dla naszej społeczności, bo BZD nigdy nie zamierzało zajmować się kulturą. Co do bractwa Prawosławnego, to nie jest ono organizacją białoruską i co najważniejsze, nie chcą taką być. Więcej mają w nmiej do powiedzenia Polacy niż Białorusini. Nic więc dziwnego, że tym ludziom bliższe są ideały Wyborczej Akcji Katolickiej niż Białoruskiego Komitetu Wyborczego.

Red: *Na II Kongresie był Pan jedynym kandydatem na stanowisko przewodniczącego partii. Gratulujemy zaufania jakie Pan uzyskał wśród delegatów. Jednocześnie chcemy się dowiedzieć, jaką organizacją ma być BZD pod pańskim kierownictwem?*

Oleg Łatyszonek: Białoruskie Zjednoczenie Demokratyczne będzie partią ludzi zdolnych do czynu i przewodzenia innym. Będziemy szukać właśnie takich ludzi i pomagać im w ich pracy. Naszym polem działania są miasteczka oraz wsie wschodniej Białostocczyzny i zrobimy wszystko co w naszej mocy, by podnieść ten obszar z gospodarczego upadku.

Red: *I już na zakończenie chcielibyśmy usłyszeć od Pana, jako szefa białoruskiej formacji politycznej, jeszcze jedną ocenę: co Pan sądzi o obecnej sytuacji politycznej w Polsce, a idąc dalej, czego może oczekiwać w najbliższym czasie społeczność białoruska od władz III Rzeczypospolitej?*

Oleg Łatyszonek: W Polsce doszli do władzy nacjonaliści i klerykałowie i trudno spodziewać się od nich czegoś dobrego. Niemniej trzeba powiedzieć jasno, że poprzednie ekipy rządowe, głoszące programową przyjaźń między narodami niczego dla nas nie zrobiły. Uważam, jako polityk i jako historyk, że dla interesów Białorusinów jest rzeczą całowicie obojętną, czy rządzi Polską Mazowiecki, czy Olszewski. Dopóki Białorusini nie zaczną działać w swoim własnym interesie, zamiast bronić komunizmu w Polsce i na świecie (w czasach, gdy komunizm upada nawet na Białorusi) doputy nie ruszymy się z miejsca.

Red: *Dziękujemy za rozmowę.*

ZAMIAST PROTOKÓŁU —

czyli o czym mówiono na I Radzie Głównej BZD

12 lutego 1992 roku w Białymstoku odbyło się pierwsze posiedzenie nowowybranej Rady Głównej Białoruskiego Zjednoczenia Demokratycznego. Rada Główna swoją uwagę skupiła na następujących zagadnieniach:

1. Wybór zastępców przewodniczącego, skarbnika i sekretarza Rady Głównej BZD.
2. Współpraca z innymi mniejszościami narodowymi, a także polskimi partiami politycznymi.
3. Sprawy wydawnicze partii.
4. Sprawy szkolnictwa białoruskiego.
5. Agencja Własności Rolnej.

Na początku posiedzenia przewodniczący partii Oleg Łatyszonek, zgodnie z przysługującym prawem, zaproponował Eugeniusza Mironowicza i Wiktora Stachwiuka na swoich zastępców, Jerzego Kalinę na sekretarza, a Jerzego Romaniuka na skarbnika Rady Głównej. Przedstawione kandydatury nie spotkały się z zastrzeżeniem i zostały zaakceptowane w głosowaniu przez pozostałych członków rady. Najwięcej czasu Rada Główna poświęciła na omówienie punktu drugiego; ze względu na ważność tych spraw w wypracowywaniu bieżącej taktyki Białoruskiego Zjednoczenia Demokratycznego. Na dzień dzisiejszy BZD utrzymuje kontakty i prowadzi rozmowy z białostockim oddziałem Unii Demokratycznej. Tematem tych rozmów jest próba zdefiniowania pewnej płaszczyzny współpracy, zwłaszcza w kontekście wyborów samorządowych na Białostocczyźnie. Są to jednak początki i na dzień dzisiejszy trudno jeszcze mówić i pisać o konkretnych rezultatach tych spotkań. Rada Główna zastrzegła się, iż może prowadzić rozmowy i z innymi polskimi siłami politycznymi, które zaakceptują nasz program. Przedstawicielem RG BZD do kontaktów z polskimi siłami politycznymi został Eugeniusz Mironowicz. O potrzebie intensywniejszych kontaktów z innymi mniejszościami narodowymi mówili członkowie Rady Głównej. Zastępcę przewodniczącego partii, Wiktora Stachwiuka upoważniono do rozmów w sprawie powiększenia istniejącej już Rady Mniejszości Narodowych o przedstawicieli Litwinów i Ukraińców. Bez tych dwóch mniejszości ranga tego forum i podejmowanych tam decyzji jest niewspółmiernie niższa od oczekiwań społecznych. Jako pozytywne, oceniła Rada Główna rozmowy BZD z mniejszością niemiecką. Taka ocena jest jeszcze efektem wspólnego zblokowania list przez Białoruski i Niemiecki Komitety Wyborcze, w czasie ubiegłorocznych wyborów do parlamentu. Między innymi poseł niemiecki do Sejmu Antoni Kost powiedział, iż jest reprezentantem nie tylko mniejszości niemieckiej, bo został wybrany również głosami mniejszości białoruskiej. Rada Główna zamierza w najbliższym czasie zorganizować spotkanie mniejszości białoruskiej z Antonim Kostem, a być może i z innymi posłami mniejszości niemieckiej.

Przechodząc do omawiania polityki wydawniczej, Rada Główna skonstatowała, iż polityka taka prawie nie istniała w poprzedniej kadencji. Chcąc dotrzeć z informacją do społeczeństwa postanowiono wydawać polskojęzyczne pismo Rady Głównej (informator „Racja", który Państwo macie przed sobą to wynik tego posiedzenia — przyp. red.), a biuletyn BZD „Biełaruskija Nawiny" — dalej w języku białoruskim. Czynnikiem niewątpliwie kształtującym dosyć ubogą politykę informacyjną partii jest brak środków finansowych. Rada Główna mówiła również z niepokojem o sytuacji, jaka wytworzyła się w białoruskim szkolnictwie. Brakowi zrozumienia dla białoruskich potrzeb oświatowych ze strony władz szkolnych, towarzyszą jeszcze wewnętrzne spory w samym środowisku białoruskim. Swoją działalnością A. Barszczewski, jako przewodniczący BTSK stara się storpedować większość poczynań niezależnej białoruskiej komisji oświatowej, głosząc wszem i wobec, iż tylko Towarzystwo ma monopol na prawdę w oświacie. Najbardziej poszkodowanymi w tym konflikcie będą osoby najmniej winne — białoruskie dzieci i młodzież. W dalszym ciągu korzystać będą ze zdezaktualizowanych i nieprzystosowanych do rzeczywistości podręczników do języka białoruskiego, które wywołują raczej niechęć niż zachwyt.

Ostatnim punktem posiedzenia było zapoznanie się z działaniami powołanej niedawno nowej instytucji pod nazwą Agencji Własności Rolnej. Według założeń Agencja ma być wyłącznym dysponentem państwowej ziemi tj. PGR i PFZ w całym kraju, pozbawiając w ten sposób tego prawa urzędy gminne. W jaki sposób działalność Agencji może zmienić układ stosunków własnościowych w gminach białoruskich i czy takie działania prowadzone wobec ziem zamieszkałych przez mniejszości narodowe nie są sprzeczne z umowami międzynarodowymi — sprawy te zlecono do dokładnej analizy prawnej Piotrowi Juszczukowi.

Na zakończenie Rada Główna omówiła sprawy bieżące w kontekście mających się odbyć spotkań z ministrem spraw zagranicznych Białorusi Piotrem Krauczanko i ministrem Kultury i Sztuki RP, Andrzejem Sicińskim.

W Radzie Głównej BZD — drugie posiedzenie

7 marca br. odbyło się drugie posiedzenie RG BZD drugiej kadencji.

Pierwszym punktem porządku dziennego było przyjęcie protokołów z II Kongresu BZD. Po zapoznaniu się z ich treścią, członkowie Rady postanowili przyjąć je bez poprawek.

Jako następny rozpatrywany był punkt dotyczący spotkań i rozmów przeprowadzonych przez kierownictwo partii z przedstawicielami innych mniejszości narodowych. Przewodniczący RG Oleg Łatyszonek zapoznał zebranych z przebiegiem rozmów z delegacją ukraińską i niemiecką, które miały miejsce przy okazji spotkania tego, iż niezbędnym jest powołanie do życia forum konsultacyjnego, w którego skład weszliby członkowie wszystkich grup mniejszościowych. Jego celem byłoby przedstawianie potrzeb ogółu mniejszości oraz obrona ich wspólnych interesów.

Członek RG Walenty Sielwiesiuk poinformował zebranych o przebiegu jego spotkania z posłem niemieckim Henrykiem Królem. Okazało się, że deputowani niemieccy do Sejmu RP są niezwykle zainteresowani nawiązaniem współpracy z Białorusinami.

Ostatnim punktem posiedzenia RG była analiza sytuacji politycznej na Białorusi. Członkowie RG doszli do wniosku, iż obecny rząd w Mińsku nie jest jak na razie tym, który rzeczywiście byłby orędownikiem pełnej niezależności Republiki Białoruś i, który potrafiłby wyprowadzić państwo z katastrofalnej sytuacji ekonomicznej. Dobitnym tego potwierdzeniem były wizyty na Białostocczyźnie ministra spraw zagranicznych Piotra Krauczanki oraz oświaty Wiktora Hajsionka.

Trzecie posiedzenie Rady Głównej BZD postanowiono zwołać na 8 kwietnia br.

* Informacje * Informacje * Informacje *

Białostocczyzna

11.02. w Białymstoku miały miejsce rozmowy BZD z Unią Demokratyczną. Delegacji UD przewodniczył prof. Jerzy Kopania (szef białostockiej UD i poseł na Sejm RP), zaś BZD Oleg Łatyszonek. Omówiono m.in. bieżącą sytuację polityczną w kraju oraz na Białostocczyźnie. Zebrani postanowili, iż dalsze kontakty będą miały charakter bardziej roboczy i będą dotyczyły konkretnych problemów merytorycznych. Prof. J. Kopania wyraził swoje poparcie dla projektu stworzenia w Białymstoku Centrum Kultury Białoruskiej, który przedstawiła delegacja BZD w czasie spotkania.

02.03. Piotr Krauczanka, minister spraw zagranicznych Republiki Białoruś, spotkał się w Białymstoku z przedstawicielami organizacji białoruskich działających w Polsce. Przedstawił on sytuację wewnętrzną oraz międzynarodową Białorusi, a następnie odpowiadał na liczne pytania zebranych.

06.03. Białostocczyznę odwiedził Wiktor Hajsionak, minister oświaty Republiki Białoruś, który zapoznał się — już po podpisaniu porozumienia polsko-białoruskiego — z problemami szkolnictwa białoruskiego w Polsce. W czasie wizyty przebywał m.in. w szkołach w Bielsku Podlaskim i w Czyżach.

06.03. W Mielniku nad Bugiem doszło do spotkania wojewodów białostockiego oraz brzeskiego (Republika Białoruś). Stanisław Prutis i Wiktor Burski rozmawiali o problemach współpracy gospodarczej sąsiadujących regionów. Poruszono głównie problemy rolnictwa.

11.03. w Białymstoku powracającego z Białorusi metropolitę Mikołaja, zwierzchnika Białoruskiej Autokefalicznej Cerkwi Prawosławnej Stanów Zjednoczonych Ameryki i Kanady, uroczyście podejmował arcybiskup białostocko-gdański Sawa.

13.03. arcybiskup diecezji białostocko-gdańskiej Sawa przebywał z wizytą w Liceum Ogólnokształcącym im. Br. Taraszkiewicza w Bielsku Podlaskim. W czasie spotkań z nauczycielami oraz uczniami dostojny gość zapoznał się z problemami szkoły i poglądami młodzieży.

24-25.03. na Białostocczyźnie przebywał wojewoda grodzieński Dymitr Arcymienia. Spotkał się on z władzami naszego województwa, a także z handlowcami zainteresowanymi współpracą z Białorusią.

Na Białostocczyźnie w niedługim czasie będą prowadzone kursy dla rolników z Białorusi. W gospodarstwach m.in. także Białorusinów, goście ze wschodu poznają zasady prowadzenia indywidualnych gospodarstw rolnych. W czasie zajęć teoretycznych zapoznają się z zagadnieniami zaopatrzenia, skupu, bankowości. Praktyki będą ponadto odbywać się w spółdzielniach rolniczych i zakładach przetwórstwa rolnego.

Polska

21.02. w Warszawie odbyło się spotkanie władz BZD z kierownictwem Związku Ukraińców w Polsce, w którym uczestniczyli Oleg Łatyszonek i Wiktor Stachwiuk (BZD) oraz Jerzy Reit (przewodniczący ZUWP). Obie strony wyraziły potrzebę nawiązania współpracy i utworzenia szerokiego forum przedstawicielskiego wszystkich mniejszości narodowych w Polsce.

22-23.02. na zaproszenie Komitetu Helsińskiego w Polsce w Warszawie zebrali się przedstawiciele organizacji mniejszości białoruskiej, czeskiej i słowackiej, litewskiej, niemieckiej, rromów (cyganów), ukraińców. Głównym tematem rozmów było przestrzeganie praw przysługujących mniejszościom narodowym zgodnie z obowiązującymi międzynarodowymi umowami i traktatami ratyfikowanymi przez Polskę. Zebrani postanowili opracować raport o sytuacji mniejszości narodowych w Polsce, który przedstawiony będzie na sesji KBWE w Helsinkach.

24.02. metropolita Mikołaj, zwierzchnik Białoruskiej Autokefalicznej Cerkwi Prawosławnej Stanów Zjednocznych Ameryki i Kanady, wraz z liderami emigracyjnych organizacji białoruskich zatrzymał się w drodze na Białoruś w Warszawie, gdzie spotkał się z przewodniczącym BZD Olegiem Łatyszonkiem.

02.03. przebywający z jednodniową wizytą w Warszawie Piotr Krauczanka, minister spraw zagranicznych Republiki Białoruś, podpisał z ministrem K. Skubiszewskim porozumienie o nawiązaniu stosunków dyplomatycznych oraz konwencję konsularną.

05-07.03. z wizytą w Polsce przebywał Wiktor Hajsionak, minister oświaty Republiki Białoruś, w czasie której podpisana została polsko-białoruska umowa dotycząca współpracy w dziedzinie oświaty.

09.03. w Warszawie minister kultury Andrzej Siciński przyjął przedstawicieli wszystkich organizacji białoruskich w Polsce. Rozmawiano głównie o możliwościach rozwoju kultury białoruskiej w trudnych warunkach kryzysu ekonomicznego w kraju.

18.03. obradowała sejmowa komisja mniejszości narodowych i etnicznych, która postanowiła opracować i przedłożyć Sejmowi projekt ustawy o mniejszościach narodowych. Komisja zwróciła się do premiera J. Olszewskiego o powołanie pełnomocnika d/s mniejszości narodowych w Polsce.

18.03. Walenty Sielwiesiuk, członek RG BZD, spotkał się w Warszawie z reprezentacją parlamentarną mniejszości niemieckiej. Posłowie niemieccy uznając się również za reprezentantów Białorusinów wykazali chęć dalszych kontaktów z BZD. Mają oni przyjechać na Białostocczyznę, by zapoznać się z sytuacją mniejszości białoruskiej oraz przeprowadzić dalsze rozmowy.

19.03. w Warszawie minister edukacji narodowej A. Stelmachowski przyjął białoruską delegację, w której skład weszli m.in. Bazyl Dąbrowski, dyrektor LO z b.j.n. w Hajnówce i Oleg Łatyszonek, przewodniczący BZD. Rozmawiano głównie o tragicznej sytuacji lokalowej liceum hajnowskiego, na którego budowę minister A. Stelmachowski obiecał przeznaczyć 20 mld. złotych.

Białoruś

Od **23.02.** koalicja sześciu głównych ugrupowań politycznych Białorusi (m.in. Białoruskiego Frontu Ludowego i socjaldemokratów) prowadzi akcję zbierania podpisów pod apelem do władz o przeprowadzenie referendum na temat rozpisania wyborów. Do 23.04. musi ona zgromadzić 200 tys. podpisów. W akcji tej aktywna okazała się prowincja Republiki, która dotychczas wydawała się być całkowicie skomunizowana i opanowana przez były aparat KPZR. Zmiany te zachodzą pod wpływem pogarszającej się sytuacji ekonomicznej.

Do **10.03.** metropolita Mikołaj, zwierzchnik Białoruskiej Autokefalicznej Cerkwi Prawosławnej Stanów Zjednoczonych Ameryki i Kanady, przebywał wraz z liderami białoruskich organizacji emigracyjnych na Białorusi. W czasie swojej wizyty był on uroczyście podejmowany przez metropolitę Filareta, głowę Cerkwi Prawosławnej na Białorusi, spotkał się także z prezydentem Stanisławem Szuszkiewiczem oraz liderem BFL Zianonem Paźniakiem.

14.03. w Puszczy Białowieskiej (po białoruskiej stronie) premier Jan Olszewski spotkał się z Wiaczesławem Kiebiczem, szefem rządu Republiki Białoruś. Ustalono tam, iż Gdynia będzie głównym portem morskim dla białoruskiego handlu zagranicznego. Uzgodniono otwarcie trzech przejść granicznych (m.in. na Białostocczyźnie) i utworzenie wspólnego Banku Komercyjnego, który ułatwiałby wzajemne rozliczenia handlowe.

16.03. 29 organizacji i ruchów politycznych Białorusi zawiązało Porozumienie Antykryzysowe, którego celem jest obrona niepodległości Republiki, a tym samym przeciwdziałanie restauracji imperium sowieckiego. Do rady Wykonawczej Porozumienia weszli przedstawiciele postkomunistycznych władz (m.in. z MSW, MSZ, KGB) oraz opozycji (BFL, Wolnych Związków Zawodowych, Białoruskiego Zjednoczenia Wojskowego). Przewodniczącym został były komunista premier Wiaczesław Kiebicz.

20.03. zgodnie z postanowieniami parlamentu Republiki Białoruś rozpoczęto tworzyć białoruską armię narodową.

Wszystkich sympatyków BZD prosimy o przekazywanie kwot pieniężnych na konto 370406-202954-132 z dopiskiem: Informator „Racja". Spowodowane jest to tym, iż informator jest finansowany wyłącznie ze skromnych funduszy partii.

„RACJA" — Informator Rady Głównej Białoruskiego Zjednoczenia Demokratycznego.
Wydawca: RG BZD
Adres do korespondencji: 15-001 Białystok, ul. Suraska 1, skr. poczt. 262.